

der som følge af erhvervslivets udvikling stilles til den ikke-faglærte arbejdskrafts dygtighed. Kommissionen blev sammensat af repræsentanter for De samvirkende Fagforbund og Dansk Arbejdsgiverforening samt repræsentanter for særlig sagkundskab og for administrationen.

Kommissionen har i april måned 1959 afgivet sin betænkning, der konkluderer i et udkast til lovforslag. Nærværende forslag til lov om „*erhvervsmæssig uddannelse af ikke-faglærte arbejdere*“ hviler i det store og hele på dette udkast (hvor der er afvigelser, er det særlig bemærket ved de enkelte paragraffer), idet regeringen kan tiltræde principperne og hovedlinierne i de forslag, der er opnået énstemighed om i kommissionen.

*Uddannelsesmæssigt set er der tale om et forsømt område. Den indsats, der bør gøres for at indhente det forsømte, og som nærværende lovforslag danner rammen om, kan ikke betragtes som et overgangsfænomen, dels fordi navnlig de yngre arbejdere går fra det ene arbejdsområde til det andet, dels fordi den tekniske udvikling må ventes at stille stadig ændrede krav til arbejderne, og dels fordi der altid vil være et behov for at genopfriske de erhvervede kundskaber og færdigheder.*

*Den uddannelse, der er behov for, må have et overvejende praktisk præg i nær tilknytning til de enkelte grupper ikke-faglærte arbejderes daglige arbejde.* Det foreslås derfor, at der branche for branche — med direkte sigte på de arbejdsprocesser den voksne arbejder har med at gøre — kan iværksættes en undervisning bestående af en række trindelte kurser med indhold, opbygning og form afpasset efter forholdene i hver enkelt branche. Opbygningen heraf foreslås overladt til snævre, permanente, paritetisk sammensatte *brancheudvalg*. Disse må tage stilling til, hvor mange kurser der bør etableres, til indholdet og omfanget af (trinene på) disse kurser og drage omsorg for at udarbejde undervisningsplaner, der til enhver tid er ført à jour med den tekniske udvikling. De i kommissionens betænkningens bilag 4 indeholdte forslag til emner for uddannelsen kan derfor alene opfattes som en uforbindende eksempelopregning; det må være de faktiske vilkår i erhvervslivet, der til enhver tid er afgørende for, på hvilke felter uddannelsen bør sætte ind.

*For at sikre, at der i fornødent omfang tages initiativ til oprettelse af brancheudvalg og for at sørge for en passende koordinering mellem brancheudvalgene og en hensigtsmæssig udveksling af erfaringer, foreslås der som overordnet organ i forhold til brancheudvalgene oprettet et centralt *uddannelsesråd*, hvis medlemmer i det store og hele ligeledes udpeges af organisationerne. Uddannelsesrådet skal dog sam-*

tidig være kontaktorgan til de ministerier, der har med undervisning eller erhvervsuddannelse at gøre.

*Opbygningen* af et sådant særskilt organisatorisk apparat for de ikke-faglærte arbejderes uddannelse er baseret på parternes „*selvstyre*“ i *uddannelsesmæssig henseende* ud fra de samme hensyn, som har ført til, at en sådan ordning er hævdvunden og lovfæstet inden for de faglærtes område, hvor udformningen af uddannelsesregler m. v. påhviler de faglige fællesudvalg og læringerådet. Ved sammensætningen af uddannelsesrådet og udformningen af dets opgaver er det tilsigtet at sørge for, at det foreslåede nye uddannelsessystem kommer til at harmonere med — og i videst muligt omfang knyttes direkte an til — de former for uddannelse, der hviler på andet lovgrundlag, således at der kan oparbejdes et sammenhængende smidigt uddannelsessystem. Der er ved den foreslåede ordning intet foregrebet med hensyn til en eventuel yderligere administrativ samordning af de organer og institutioner, der har med erhvervsuddannelse at gøre. Der henvises herved nærmere til bemærkningerne til lovforslagets § 1.

Det er anset for naturligt at indskrænke sig til at tilvejebringe en lovmæssig og bevillingsmæssig ramme omkring et uddannelsessystem og i øvrigt at overlade såvel initiativet til opbygningen af de enkelte uddannelser som disses udformning, indhold og omfang til arbejdsmarkedets parter. *Herved understreges, at det erhvervsliv, til fordel for hvilket uddannelsessystemet iværksættes, selv bør påtage sig ansvaret for, at mulighederne indenfor lovens rammer udnyttes på forsvarlig måde og i et forsvarligt omfang.*

Det foreslåede nye uddannelsessystem tager ikke sigte på at erstatte — eller forringe — mesterlæren og tænkes ikke fremmet på dennes bekostning. Det fremtræder som et nødvendigt supplement til de traditionelle uddannelsesformer, og det vil inden for forslaget rammer være muligt at tilvejebringe et samarbejde mellem disse 2 uddannelsesformer, bl. a. om bedst mulig udnyttelse af lokaliteter, undervisningsmateriel, lærerkrafter o. s. v.

Den uddannelse, der skal etableres, vil for en væsentlig del kunne formidles ved *udbygning og udvikelse af de allerede eksisterende institutioner, men forslaget åbner herudover mulighed for oprettelse af nye.* Ud fra samfundets interesse i så hurtigt som muligt at få indhentet, hvad der uddannelsesmæssigt hidtil er forsømt på store områder af erhvervslivet, og i betragtning af, at lovforslaget tilsigter at tilgodese arbejdere med en gennemsnitlig forholdsvis ringe indtjening og forholdsvis stor arbejdsløshedssbyrde, *foreslås det, at staten påtager sig en væsentlig del af udgifterne, såvel ved finansiering af udvidelser, nyindretninger og anskaffelse af inventar og*